

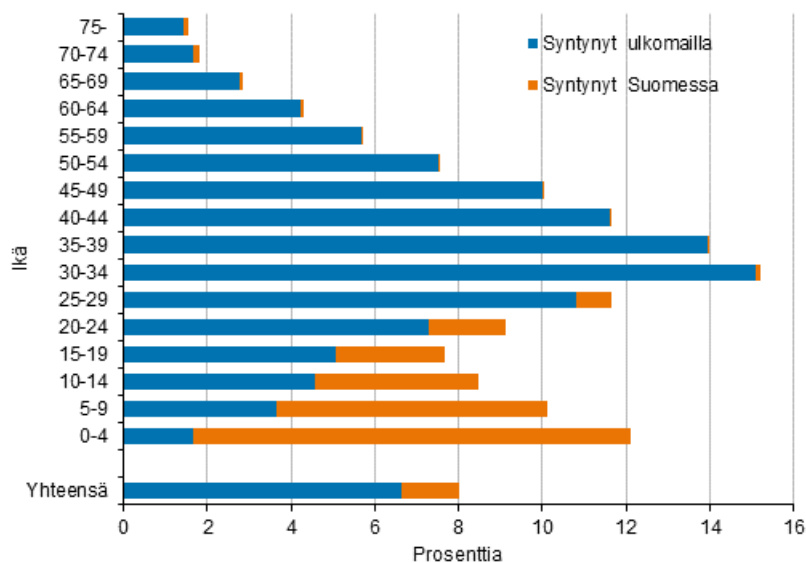
Väestörakenne 2020

Ulkomaalaistaustainen väestö

Joka seitsemäs 30–34-vuotias on ulkomaalaistaustainen

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomessa vakituisesti vuoden 2020 lopussa asuneista 30-34-vuotiaista henkilöistä joka seitsemäs oli ulkomaalaistaustainen. Pääkaupunkiseudulla 30-34-vuotiaista jo joka neljäs oli ulkomaalaistaustainen.

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä iän mukaan 2020

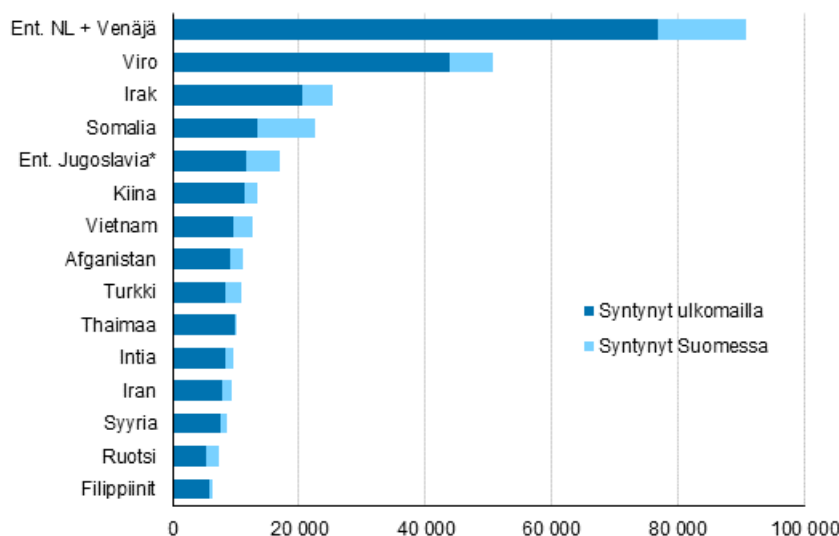

Kaikkiaan Suomessa asui vuoden 2020 lopussa vakituisesti 444 031 ulkomaalaistaustaista henkilöä, mikä on kahdeksan prosenttia väestöstä. Ensimmäisen polven eli ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisista oli 367 417 henkilöä ja Suomessa syntyneitä eli toisen polven 76 614.

Venäjän tai entisen Neuvostoliiton taustamaaryhmä suurin

Ulkomaalaistaustaisista selvästi suurin ryhmä olivat henkilöt, joiden taustamaa oli Venäjä tai entinen Neuvostoliitto. Heitä oli vuoden 2020 lopussa 90 801, mikä on viidesosa kaikista ulkomaalaistaustaisista. Seuraavaksi suurimmat ryhmät olivat virolaistaustaiset, 50 590 henkilöä, irakilastaustaiset, 25 439 ja somalialaistaustaiset, 22 534 henkilöä.

Suurimmat taustamaaryhmät väestössä 2020

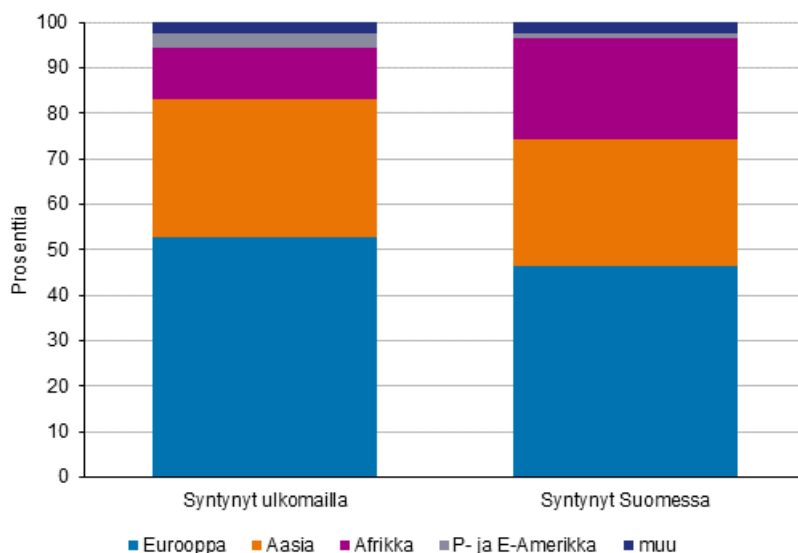
*) Bosnia ja Hertsegovina, Entinen Serbia ja Montenegro, Kroatia, Montenegro, Pohjois-Makedonia, Serbia, Slovenia

Afrikkalaistaustaisten osuus suurenee toisessa polvessa

Vuoden 2020 lopussa ensimmäisen polven ulkomaalaistaustaisista eurooppalaistaustaisten osuus oli yli puolet (53 prosenttia). Aasialaistaustaisten osuus oli 30 ja afrikkalaistaustaisten osuus 11 prosenttia.

Suomessa syntyneistä ulkomaalaistaustaisista eurooppalaistaustaisten osuus oli 46 prosenttia, aasialaistaustaisten osuus 28 ja afrikkalaistaustaisten osuus 22 prosenttia. Afrikkalaistaustaisten osuus ulkomaalaistaustaisista on kaksinkertainen toisessa polvessa.

Ulkomaalaistaustaiset taustamaanosan mukaan 2020

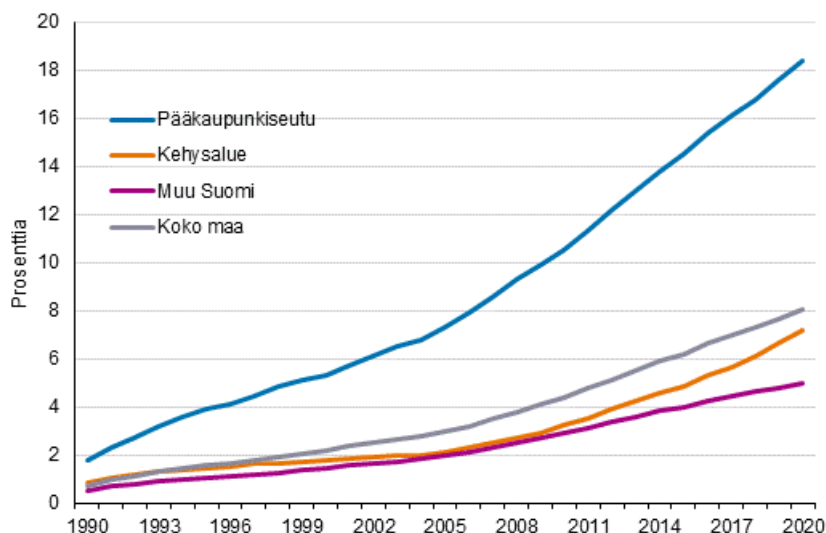

Ulkomaista syntyperää olevien osuus korkein Ahvenanmaalla ja pääkaupunkiseudulla

Ulkomaista syntyperää olevien osuus väestöstä oli korkein Ahvenanmaan maakunnassa, 16,7 prosenttia ja toiseksi korkein Uudellamaalla, 14,9 prosenttia. Ahvenanmaan ulkomaista syntyperää olevista ruotsalaistaustaisia oli 41 prosenttia. Matalin ulkomaista syntyperää olevien osuus väestöstä oli Etelä-Pohjanmaalla, 2,5 prosenttia.

Kaikista ulkomaalaistaustaisista henkilöistä puolet asui pääkaupunkiseudulla. Kunnittain tarkasteltuna ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus oli Manner-Suomen kunnista korkein Vantaalla, 22,0 prosenttia, Espoossa, 19,1 prosenttia sekä Närpiössä 18,5 prosenttia.

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä pääkaupunkiseudulla, kehysalueella ja muualla Suomessa 1990-2020

*) Kehysalue: Hyvinkää, Järvenpää, Kirkkonummi, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vihti

Joka kymmenes alle kouluikäinen on ulkomaalaistaustainen, pääkaupunkiseudulla jo joka neljäs

Ensimmäisen polven ulkomaalaistaustaisten keski-ikä oli 38,7 vuotta vuonna 2020, kun koko väestön keski-ikä oli 43,4 vuotta. Suomalaistaustaisten keski-ikä oli 44,2 vuotta. Toisen polven ulkomaalaistaustaisten keski-ikä oli 11,3 vuotta.

Alle kouluikäisistä (0–6-vuotiaat) ulkomaalaistaustaisten osuus oli vuoden 2020 lopussa 11,7 prosenttia. Pääkaupunkiseudulla alle kouluikäisistä jo joka neljäs on ulkomaalaistaustainen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Naimisissa olevat naiset avioliiton keston ja järjestysluvun mukaan 31.12.2020.....	5
Liitetaulukko 2. 15–85 -vuotiaat naiset iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2020.....	6
Liitetaulukko 3. 15–85 -vuotiaat miehet iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2020.....	6
Liitetaulukko 4. Naiset iän, lasten määrän ja synnyttäneiden osuuden mukaan 31.12.2020.....	7
Liitetaulukko 5. Miehet iän, lasten määrän ja isien osuuden mukaan 31.12.2020.....	7

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Ulkomaalaistaustaiset 1990–2020.....	8
Laatuseloste: Väestörakenne 2020.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Naimisissa olevat naiset avioliiton keston ja järjestysluvun mukaan 31.12.2020

Kesto	Avioliiton järjestysluku							
	Yhteensä	1	2	3	4	5	6-	Tuntematon
Yhteensä	977 124	840 201	119 419	13 633	1 735	289	91	1 756
0	21 188	15 539	4 648	817	135	34	15	-
1	22 346	16 736	4 618	805	148	27	12	-
2	23 865	18 124	4 779	789	132	32	9	-
3	26 046	19 925	5 111	854	118	27	11	-
4	23 844	18 227	4 723	757	116	19	2	-
0-4	117 289	88 551	23 879	4 022	649	139	49	-
5	23 483	18 152	4 521	676	107	19	8	-
6	22 437	17 690	4 036	598	92	15	6	-
7	22 251	17 599	4 022	529	85	11	5	-
8	24 646	19 379	4 550	625	68	17	7	-
9	23 456	18 507	4 263	586	85	11	4	-
5-9	116 273	91 327	21 392	3 014	437	73	30	-
10	23 882	19 126	4 116	554	78	7	1	-
11	23 122	18 313	4 210	520	65	13	1	-
12	23 450	18 695	4 178	517	47	12	1	-
13	21 988	17 482	3 977	468	49	10	2	-
14	20 380	16 265	3 625	439	47	3	1	-
10-14	112 822	89 881	20 106	2 498	286	45	6	-
15-19	91 323	73 484	15 934	1 687	190	24	4	-
20-24	72 630	59 988	11 402	1 068	98	5	1	68
25-29	65 172	56 934	7 549	562	40	2	-	85
30-34	63 273	56 839	5 895	366	19	1	-	153
35-39	67 665	61 835	5 298	234	5	-	-	293
40-44	68 526	64 046	4 123	115	8	-	1	233
45-49	71 940	69 373	2 232	45	2	-	-	288
50-54	65 360	64 304	975	14	-	-	-	67
55-59	39 330	38 829	466	6	1	-	-	28
60-64	18 359	18 219	125	1	-	-	-	14
65-69	5 414	5 382	27	-	-	-	-	5
70-	668	665	1	-	-	-	-	2
Tuntematon	1 080	544	15	1	-	-	-	520

Liitetaulukko 2. 15–85 -vuotiaat naiset iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2020

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Naisia yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8-
15-85	2 289 539	786 102	362 792	665 934	322 991	99 797	28 632	10 401	4 605	8 285
15-19	145 710	145 089	586	32	3	-	-	-	-	-
20-24	149 232	137 976	8 250	2 596	356	47	4	3	-	-
25-29	171 182	125 313	24 120	16 022	4 255	1 037	306	96	26	7
30-34	171 633	78 031	36 002	38 620	12 999	3 756	1 264	556	239	166
35-39	175 975	47 788	33 312	58 420	24 626	7 319	2 311	994	493	712
40-44	169 595	35 010	28 778	61 453	29 423	8 981	2 994	1 216	577	1 163
45-49	155 532	30 821	26 077	55 480	28 587	8 952	2 858	1 115	534	1 108
50-54	172 290	34 072	28 246	61 022	32 929	10 401	3 031	1 105	506	978
55-59	184 318	34 372	29 301	65 549	37 581	11 764	3 261	1 074	474	942
60-64	182 117	31 034	30 336	66 568	37 513	11 562	2 935	947	409	813
65-69	184 130	28 670	34 391	72 114	34 914	9 832	2 426	728	328	727
70-74	188 295	26 258	38 882	76 651	33 190	9 412	2 217	713	283	689
75-79	128 684	16 951	25 947	51 640	23 549	7 344	1 892	618	256	487
80-85	110 846	14 717	18 564	39 767	23 066	9 390	3 133	1 236	480	493

Liitetaulukko 3. 15–85 -vuotiaat miehet iän ja elävänä syntyneiden lasten määrän mukaan 31.12.2020

Ikä	Elävänä syntyneiden lasten lukumäärä									
	Miehiä yhteensä	0	1	2	3	4	5	6	7	8-
15-85	2 253 285	973 037	313 611	562 535	272 023	85 442	25 615	9 219	4 058	7 745
15-19	152 522	152 310	207	5	-	-	-	-	-	-
20-24	159 178	153 488	4 503	1 052	124	10	1	-	-	-
25-29	181 808	153 058	17 257	8 783	1 990	509	152	44	13	2
30-34	183 434	112 008	32 406	27 664	8 009	2 060	718	337	146	86
35-39	187 719	76 356	34 743	49 670	18 755	5 083	1 582	690	334	506
40-44	178 936	54 933	29 378	56 791	25 424	7 669	2 430	858	486	967
45-49	162 358	44 939	25 818	52 316	26 029	8 146	2 583	982	493	1 052
50-54	174 856	47 530	27 197	54 879	29 383	9 878	3 210	1 253	500	1 026
55-59	183 465	47 118	27 024	58 572	33 410	11 070	3 541	1 230	526	974
60-64	175 134	41 631	25 668	57 593	33 551	11 165	3 146	1 065	436	879
65-69	169 845	35 137	27 152	60 231	32 149	10 170	2 839	979	397	791
70-74	165 833	28 756	29 890	64 511	29 492	8 991	2 394	763	312	724
75-79	103 742	15 374	19 449	41 688	18 880	5 668	1 546	502	211	424
80-85	74 455	10 399	12 919	28 780	14 827	5 023	1 473	516	204	314

Liitetaulukko 4. Naiset iän, lasten määrän ja synnyttäneiden osuuden mukaan 31.12.2020

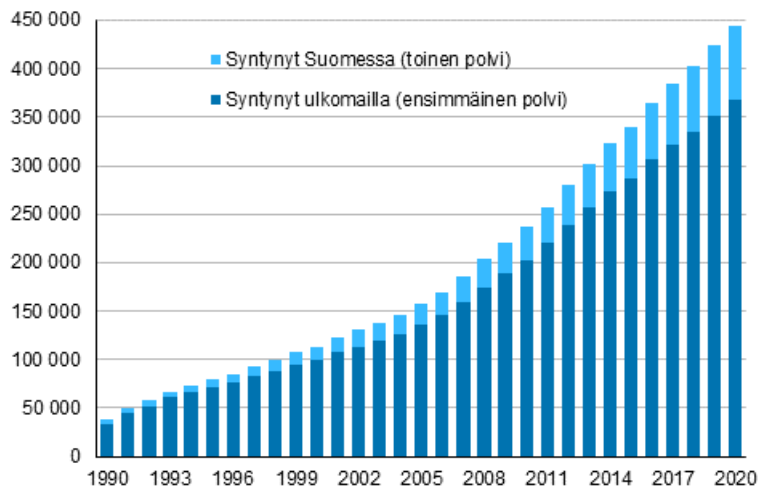
Ikä	Tiedot					
	Naisia yhteensä	Elävänä syntyneitä lapsia yhteensä	Lapsia naista kohden	Synnyttäneitä naisia yhteensä	Synnyttäneiden osuus ikäluokasta, %	Lapsia synnyttänyttä kohden
15-85	2 289 539	3 384 529	1,48	1 503 437	65,70	2,25
15-19	145 710	659	0,00	621	0,40	1,06
20-24	149 232	14 736	0,10	11 256	7,50	1,31
25-29	171 182	75 421	0,44	45 869	26,80	1,64
30-34	171 633	180 016	1,05	93 602	54,50	1,92
35-39	175 975	280 772	1,60	128 187	72,80	2,19
40-44	169 595	313 565	1,85	134 585	79,40	2,33
45-49	155 532	294 507	1,89	124 711	80,20	2,36
50-54	172 290	326 027	1,89	138 218	80,20	2,36
55-59	184 318	356 103	1,93	149 946	81,40	2,37
60-64	182 117	353 929	1,94	151 083	83,00	2,34
65-69	184 130	349 296	1,90	155 460	84,40	2,25
70-74	188 295	354 036	1,88	162 037	86,10	2,18
75-79	128 684	249 303	1,94	111 733	86,80	2,23
80-85	110 846	236 159	2,13	96 129	86,70	2,46

Liitetaulukko 5. Miehet iän, lasten määrän ja isien osuuden mukaan 31.12.2020

Ikä	Tiedot					
	Miehiä yhteensä	Elävänä syntyneitä lapsia yhteensä	Lapsia miestä kohden	Miehiä, joilla lapsia yhteensä	Lapsia saaneiden osuus ikäluokasta, %	Lapsia isää kohden
15-85	2 253 285	2 887 029	1,28	1 280 248	56,80	2,26
15-19	152 522	217	0,00	212	0,10	1,02
20-24	159 178	7 024	0,04	5 690	3,60	1,23
25-29	181 808	43 960	0,24	28 750	15,80	1,53
30-34	183 434	127 365	0,69	71 426	38,90	1,78
35-39	187 719	229 656	1,22	111 363	59,30	2,06
40-44	178 936	279 959	1,56	124 003	69,30	2,26
45-49	162 358	274 014	1,69	117 419	72,30	2,33
50-54	174 856	302 149	1,73	127 326	72,80	2,37
55-59	183 465	327 535	1,79	136 347	74,30	2,40
60-64	175 134	320 475	1,83	133 503	76,20	2,40
65-69	169 845	315 932	1,86	134 708	79,30	2,35
70-74	165 833	309 809	1,87	137 077	82,70	2,26
75-79	103 742	198 813	1,92	88 368	85,20	2,25
80-85	74 455	150 121	2,02	64 056	86,00	2,34

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Ulkomaalaistaustaiset 1990–2020

Laatuseloste: Väestörakenne 2020

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestörakennetilasto kuvaa Suomessa vuoden viimeisenä päivänä asunutta väestöä.

Digi- ja väestötietovirasto pitää yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin.

Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päätyneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan tammikuun viimeiseen päivään asti. Digi- ja väestötietovirasto toimittaa Tilastokeskukselle helmikuun alussa vuodenvaihteen väestön tiedot.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot.

Käsitteet

Asuinpaikalla tarkoitetaan sen asunnon sijaintia, jossa henkilö oli kirjoilla vuoden viimeisenä päivänä. Nykyinen kotikuntalaki antaa henkilölle mahdollisuuden vapaasti valita vakinaisen asuinpaikkansa. Esim. opiskelijat voivat halutessaan olla kirjoilla opiskelu-paikkakunnallaan. Myös asunnottomat kuuluvat kunnassa vakinaisesti asuvaan väestöön.

Henkilöllä voi vakinaisen asuinpaikan lisäksi olla tilapäinen asuinpaikka asunnossa, jossa hän ilmoituksensa mukaan asuu tilapäisesti vähintään kolme kuukautta. Tilastot tehdään vain vakinaisen asuinpaikan mukaan. Tieto henkilön asuinpaikasta on saatu Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä.

Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. Tieto on saatu Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä.

Kansalaisuus on yksilön ja valtion välinen lainsäädännöllinen side, joka määrittää yksilön aseman valtiossa ja jolla määritetään yksilön ja valtion välisiä keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia (Kansalaisuuslaki, 359/2003). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut.

Kansalaisuusluokituksessa käytetään ISO 3166 -standardia.

Keskiväkiluku on vuoden alun ja vuoden lopun väestömäärän aritmeettinen keskiarvo.

Kieli tallennetaan väestötietojärjestelmään samalla kun vanhemmat ilmoittavat syntyneelle lapselle nimen ja uskontokunnan. Kieli säilyy samana, ellei sitä erikseen muuteta. Niille vuoden lopulla syntyneille vauvoille, joille ei helmikuun aikana ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään nimeä, kieltä ja uskontoa, viedään vuodenvaihteen tilastoon kieleksi ja uskonnoksi äidin kieli ja uskonto. Seuraavan vuoden tilastossa tieto on täsmentynyt ilmoituksen saavuttua. Kielitieto voi muuttua kaksikielisten perheiden lapsilla, joille saatetaan merkitä väestötietojärjestelmään kieleksi isän kieli.

Vuoden 2012 Väestötietojärjestelmän luotettavuustutkimuksessa noin 9 000 työikäiseltä henkilöltä kysyttiin, onko heidän väestötietojärjestelmään merkitty äidinkieltensä oikea. Tieto oli oikein 99,7 prosentilla vastanneista.

Digi- ja väestötietovirasto on siirtynyt kielikoodauksessa vuoden 1999 aikana ISO 639 -standardiin. Tilastokeskus on saanut vuodesta 1999 lähtien Digi- ja väestötietovirastolta kielet valmiiksi koodattuina (ISO 639-1) ja koodaamattomat kielet selväkielisinä. Selväkielisistä kielten nimistä löytyi paljon koodaantuvia kieliä hieman väärin kirjoitettuna tai ruotsinkielellä. Näille kielille on annettu Tilastokeskuksessa koodi. Aikaisempina vuosina Tilastokeskus on koodannut kaikki vieraat kielet selväkielisistä nimistä ja antanut koodin kielelle, jos sillä on Suomessa ollut noin 15 puhujaa.

Siviilisäätyluokitus on seuraava:

- naimaton
- naimisissa
- eronnut
- leski
- rekisteröidyssä parisuhteessa
- eronnut rekisteröidystä parisuhteesta
- leski rekisteröidyn parisuhteen jälkeen

Vuonna 2020 oli väestötietojärjestelmässä 81 600 henkeä ilman tietoa siviilisäädystä. He olivat maahanmuuttajia, joiden siviilisäätystä ei oltu pystytty varmentamaan. Tilastoja varten heistä lapsettomat henkilöt koodattiin naimattomiksi ja jos henkilöllä oli lapsia, hänen puuttuva siviilisäätynsä muutettiin eronneeksi.

Syntymämaa määräytyy sen mukaan, mikä on ollut henkilön äidin vakituinen kotimaa henkilön syntymähetkellä. Syntymämaa on yleisimmin syntymäajankohdan valtiorakenteen mukainen. Siten esimerkiksi ennen Viron itsenäistymistä syntyneillä virolaisilla maahanmuuttajilla syntymämaa on yleisimmin Neuvostoliitto. Samoin Suomen luovuttamilla alueilla syntyneiden syntymämaa on Suomi, vaikka alue ei enää kuulu Suomelle.

Henkilön syntymävaltioksi voidaan joissain tapauksissa korjata nykyisen valtiorakenteen mukainen syntymämaa. Tämä edellyttää henkilön omaa aktiivisuutta ja ilmoitusta maistraatissa. Syntymämaan koodauksessa käytetään ISO 3166 -standardia.

Syntyperä ja taustamaa

Tilastokeskus on vuoden 2012 aikana ottanut käyttöön uuden syntyperä-luokituksen. Samantyyppinen luokitus on jo käytössä muissa Pohjoismaissa. Syntyperä ja taustamaa määräytyvät henkilön vanhempien syntymävaltiotiedon perusteella. Syntyperä-luokituksen avulla on helposti eriteltävissä ulkomailla ja Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset henkilöt.

Digi- ja väestötietoviraston Väestötietojärjestelmään ei ole viety ennen vuotta 1964 kuolleiden henkilöiden tietoja. Suomen väestössä on vajaat 900 000 Suomessa syntyneitä henkilöä, joiden kummankaan vanhempien syntymävaltiota ei tiedetä, koska näiden henkilöiden vanhemmat ovat kuolleet ennen Väestötietojärjestelmän perustamista. Suomessa ennen vuotta 1970 syntyneiden henkilöiden, joiden vanhemmista ei ole tietoa, on päätelty olevan suomalaistaustaisia, mikäli he puhuvat äidinkielenään kotimaista kieltä (suomi, ruotsi, saame). Suomalaistaustaisia ovat myös kaikki ne henkilöt, joilla vähintään toinen vanhemmista on syntynyt Suomessa. Kaikilla suomalaistaustaisilla henkilöillä taustamaa on Suomi.

Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa Väestötietojärjestelmässä. Suomessa ennen vuotta 1970 syntyneiden ja äidinkieltään vieraskielisten henkilöiden on päätelty olevan ulkomaistaustaisia samoin kuin vuonna 1970 tai sen jälkeen Suomessa syntyneiden henkilöiden, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole Väestötietojärjestelmässä tietoa.

Mikäli henkilön molemmat vanhemmat ovat syntyneet ulkomailla, on taustamaa ensisijaisesti biologisen äidin syntymävaltio. Jos henkilöllä on vain tieto ulkomailla syntyneestä isästä, on taustamaa isän syntymävaltio. Jos kummankaan vanhemman syntymävaltiosta ei ole tietoa, on taustamaa ulkomailla syntyneiden henkilöiden osalta henkilön oma syntymävaltio. Suomessa syntyneiden henkilöiden, joiden vanhemmista ei ole tietoa, ja joiden on päätelty olevan ulkomaalaistaustaisia, taustamaa on tuntematon.

Ulkomailla adoptoitujen lasten osalta ottovanhemmat rinnastetaan biologisiksi vanhemmiksi. Näin ollen katsotaan, että Suomessa syntyneiden henkilöiden ulkomailta adoptoitu lapsi on suomalaistaustainen ja taustamaa on siten Suomi.

Taajama on rakennustihentymä, jossa on vähintään 200 asukasta. Rajauksen perustana on edellisen vuoden lopun väestötieto. Taajamat määritellään ja rajataan yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa paikkatietomenetelmin, joissa käytetään Tilastokeskuksen 250m x 250m–ruutuaineiston rakennus- ja väestötietoja. Määrittelyssä tarkastellaan rakennuksia sisältävien ruutujen ja niiden naapuriruutujen väestömäärää sekä rakennusten määrää ja niiden kerrosalaa. Määrittelyssä syntyneistä yhtenäisistä rakennustihentymistä valitaan ne, joissa on vähintään 200 asukasta.

Tilastollinen kuntaryhmitys on Tilastokeskuksessa kehitetty luokitus, joka korvaa kuntien tilastoinnin kaupunkeihin ja muihin kuntiin. Luokitus on ollut käytössä vuodesta 1989 lähtien. Tämä luokitus erottelee kuntia kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden mukaan paremmin kuin hallinnollinen jako kaupunkeihin ja muihin kuntiin.

Kuntaryhmityksessä kunnat ryhmitellään taajamaväestön osuuden ja suurimman taajaman väkiluvun perusteella kolmeen luokkaan:

1. Kaupunkimaiset kunnat
2. Taajaan asutut kunnat
3. Maaseutumaiset kunnat

Kaupunkimaisiin kuntiin luetaan ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000.

Taajaan asuttuja kuntia ovat puolestaan ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000, mutta alle 15 000.

Maaseutumaisiin kuntiin kuuluvat ne kunnat, joiden väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 sekä ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4 000.

Luokitus on päivitetty vuoden 2020 taajamarajatietojen pohjalta.

Uskonnollisen yhdyskunnan tieto saadaan Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä. Lapselle ilmoitetaan väestötietojärjestelmään nimenannon yhteydessä uskontokunta. Tieto pysyy samana, ellei sitä erikseen ilmoittamalla muuteta.

Uusi Uskonnonvapauslaki (453/2003) astui voimaan 1.8.2003. Uusi laki mahdollisti henkilön kuulumisen useampaan uskonnolliseen yhdyskuntaan samanaikaisesti kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen. Siirtymäaika päättyi 1.8.2006, jonka jälkeen uskonnolliset yhdyskunnat päättävät itse, voivatko niiden jäsenet kuulua myös muihin uskonnollisiin yhdyskuntiin. Mikäli henkilö on useamman kuin yhden uskonnollisen yhdyskunnan jäsen, on henkilö Tilastokeskuksen uskonnollisten yhdyskuntien tilastossa mukana sen uskonnollisen yhdyskunnan jäsenmäärässä, johon hän on ensiksi liittynyt. Tällaiset henkilöt puuttuvat sen uskonnollisen yhdyskunnan jäsenmäärästä, johon he ovat liittyneet ollessaan jo jonkin muun uskonnollisen yhdyskunnan jäsen.

Uskontokuntatilastot tehdään vain Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriin merkittyihin uskonnollisiin yhdyskuntiin kuuluvista henkilöistä. Uskonnollisen yhdyskunnan voi Suomessa perustaa vähintään 20 täysi-ikäistä henkilöä (uskonnonvapauslaki 453/2003).

Niille vuoden lopulla syntyneille vauvoille, joille ei tammikuun aikana ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään nimeä, kieltä ja uskontoa, viedään vuodenvaihteen tilastoon uskonnoksi äidin uskonto. Seuraavan vuoden tilastossa tieto on täsmäntynyt ilmoituksen saavuttua.

Ulkomaalaisten osalta uskontokuntatieto ei anna oikeaa kuvaa. Kaikki heidän uskonnolliset yhdyskuntansa eivät ole Patentti- ja rekisterihallituksen rekisterissä eivätkä kaikki uskonnon harjoittajat liity seurakuntiin. Vuoden 2020 lopussa Suomessa asuvista vieraskielisistä henkilöistä 85 prosenttia ei väestötietojärjestelmän mukaan kuulunut mihinkään rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Uskontokuntatieto on erittäin arkaluonteiseksi määritelty tieto. Maakunnittain ja kunnittain voidaan julkistaa vain vähintään 20 tapausta sisältäviä uskontokuntia.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakituisesti Suomessa, vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla.

Ulkomaalaisella on kotipaikka Suomessa, jos hänen oleskelunsa on tarkoitettu kestämään tai on kestänyt vähintään yhden vuoden. Turvapaikanhakija tulee mukaan viralliseen väkilukuun ja muihin Tilastokeskuksen tilastoihin vain, jos hänelle on myönteisen oleskelulupapäätöksen lisäksi myönnetty henkilötunnus ja kotikunta. Henkilö ei päädy tilastoihin, jos henkilötunnus ja/tai kotikunta puuttuu. Julkisuudessa esiintynyt termi ”kuntapaikka” ei ole sama asia kuin kotikunta. Turvapaikanhakijat, joille ei ole myönnetty oleskelulupaa tai joiden hakemusprosessi on kesken, eivät ole mukana Tilastokeskuksen tilastoissa.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Maahan tulleen Suomen kansalaisen on ilmoitettava yli kolmen kuukauden oleskelustaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahantulo edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei hän ole EU:n tai ETA:n kansalainen tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). EU:n tai ETA:n kansalainen voi oleskella maassa kolme kuukautta ilman erityistä lupaa, minkä jälkeen hänen maassa oleskeluunsa tarvitsee perusteita ja maistraattiin rekisteröitymistä. Maistraatti tallentaa sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat kotipaikkatiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilö saa Suomesta kotikuntalain (201/1994) mukaan määräytyneen kotikunnan ja siellä olevan vakinaisen asuinpaikan.

Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös lyhyen oleskelun jälkeen, jos hänellä esim. on kotikuntalaissa tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen työskentelyyn tai vastaavaan olosuhteeseen liittyvien oikeuksien toteutumisen vuoksi (laki 661/2009). Väestömuutostilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi, vain jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestöaineisto on kokonaisaineisto. Siinä on väestötietojärjestelmästä poimittu koko Suomen maassa asuva väestö.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja ’pimeää’ työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Digi- ja väestötietovirasto on teettänyt Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,3 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa

Toukokuussa 2020 Digi- ja väestötietovirasto muutti noin 10 000 henkilön kotikunnan tuntemattomaksi. Nämä olivat henkilöitä, jotka olivat olleet vähintään kaksi vuotta tietymättömissä, ja joilla ei ole ollut tunnettua asuinpaikkaa 1.1.2017 jälkeen.

Tilastokeskus on virallista väkilukua laadittaessa suorittanut Väestötietojärjestelmän aineistoon poistoja kotikunnallisesta väestöstä jo vuodesta 2010 lähtien. Väestötietojärjestelmästä saadusta vuoden 2019 lopun väestöaineistosta poistettiin selvitysten jälkeen todennäköisesti ulkomaille muuttaneina 15 555 henkilöä.

Vuonna 2020 virallista väkilukua laadittaessa väestöaineistosta poistettiin kotikunnallisesta väestöstä 9 545 henkilöä. Määrä on aiempia vuosia pienempi johtuen Digi- ja väestötietoviraston toukokuussa 2020 tekemästä korjauksesta kotikunnalliseen väestöön. Poistetut henkilöt ovat pääosin ulkomaiden kansalaisia, joiden osoite oli tuntematon ja jotka eivät olleet vuosien 2018–2019 välisenä aikana saaneet palkkatuloa, pääomatuloa, yrittäjätuloa, työttömyystukea, eläketuloa, toimeentulotukea tai sairausvakuutuksen korvauksia. Heillä ei myöskään ole palkkatulomerkitöjä Tulorekisterissä vuodelle 2020.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilastokeskus päivää vuodenvaihteen väestön vuoden viimeiselle päivälle. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väkiluvuista ennen yhdistymistä on kuitenkin tarvittaessa saatavilla.

Kunnittaisia ennakkollisia väestötietoja on saatavilla kuukausittain.

<http://tilastokeskus.fi/til/vamuu/index.html>

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vamuu/?tablelist=true

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmalla aluejaolla Tilastokeskuksen ilmaisessa väestötietopalvelussa internetissä.

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/?tablelist=true

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain. <http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoteen 1998 asti vuodenvaihteen kunnittaiset väestötilastot tehtiin vuoden viimeisen päivän aluejaon mukaan. Vuodesta 1999 lähtien on käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Laskettaessa kunnan väestömäärän muutosta on muutos laskettu yhdistyneiden kuntien kohdalla huomioiden yhdistyvien kuntien aikaisemmat väkiluvut.

Taulukoitaessa väestöllisiä alueellisia aikasarjoja voidaan taulukot tehdä joko kunkin vuoden aluejaon mukaan tai päivittäen aluejakoa takautuvasti viimeisen vuoden tilastoja vastaavaksi. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestötietoja on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1865 lähtien on julkaistu seurakunnittaisia väestömääriä ja vuodesta 1920 kunnittaisia väestömääriä. Papiston kymmenvuotistauluista on saatavilla väestön ikä-, siviilisääty- ja kielitietoja seurakunnittain vuoteen 1940 asti. Kunnittain nämä tiedot ovat vuodesta 1950 kymmenvuosittain väestölaskentoihin perustuen. Vuosittain kunnittaisia väestön ikätietoja sekä siviilisääty- ja kielitietoja on saatavissa vuodesta 1970 alkaen.

Sähköisessä muodossa kunnittaisia väestötietoja on saatavilla vuosittain vuodesta 1972 lähtien.
http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/?tablelist=true

Väestötilastoja vuodesta 1750- on digitoitu pdf-muotoon Kansalliskirjaston Doria palveluun.
[Historiallisen tilastotiedon opas](#), ks. linkki

[Väestörakenne ja Väestönmuutokset -julkaisuja Doriassa](#)

[Väestölaskenta-julkaisuja Doriassa.](#)

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen.

Lisätietoja

Markus Rapo 029 551 3238
Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Väestörakenne 2020, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute